

**СКЛАДАННЯ
ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ
З ЦИВІЛЬНИХ, СІМЕЙНИХ,
ЖИТЛОВИХ, ЗЕМЕЛЬНИХ
ТА ТРУДОВИХ СПРАВ**

Науково-практичний посібник

*За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора,
академіка Академії наук Вищої школи України
М. М. Ясинка*

КИЇВ • АЛЕРТА • 2022

Рецензенти:

М. П. Курило – доктор юридичних наук, професор, почесний працівник прокуратури України, заслужений юрист України, перший проректор Сумського національного аграрного університету;

Ю. Ю. Рябченко – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу Університету державної фіскальної служби України;

А. Л. Паскар – кандидат юридичних наук, доцент Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича.

Авторський колектив:

Ясинок М. М. – Короткий путівник щодо практичного користування даним посібником, глави 1, 3, 4, 7, 8;

Ясинок Д. М. – глави 2, 5, 6.

С43   Складання процесуальних документів з цивільних, сімейних, житлових, земельних та трудових справ : науково-практичний посібник / за заг. ред. М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2022. 352 с.

ISBN 978-617-566-733-0

Науково-практичний посібник «Складання процесуальних документів з цивільних, сімейних, житлових, земельних та трудових справ» містить в собі зразки позовних заяв та інших процесуальних документів, користуючись якими будь-яка зацікавлена особа матиме можливість самостійно підготувати та подати відповідне звернення до суду з метою захисту своїх порушених, невизнаних чи оспорюваних прав, свобод або інтересів.

Всі викладені у посібнику зразки процесуальних документів було підготовлено за матеріалами реальних судових справ (інформацію про учасників справи, їх персональні дані, назви судів, фабули справ та ідентифікуючі дані документів, поданих в якості доказів, змінено). Наведені позовні та інші заяви відображають найбільш поширені категорії цивільних спорів, вирішення яких найчастіше зустрічається в українському судочинстві.

В посібнику також містяться посилення на актуальні висновки Верховного Суду щодо правильного застосування норм права, які дадуть можливість до найточнішого застосування норм права та застосування правових аналогій та судової правотворчості при вирішенні виключних правових проблем, які забезпечують розвиток права.

Даний посібник буде корисним студентам, юристам-практикам, адвокатам, викладачам юридичних факультетів та пересічним громадянам.

Зміст

Короткий путівник щодо практичного користування даним посібником	9
Список скорочень, що вживаються у посібнику	13

ГЛАВА 1. ЗАХИСТ МАЙНОВИХ ПРАВ У ПОЗОВНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

1. Зразок позовної заяви про відшкодування майнової та моральної шкоди, завданої ушкодженням здоров'я внаслідок кримінального правопорушення.....	16
2. Зразок позовної заяви про визнання договору дарування квартири недійсним.....	21
3. Зразок позовної заяви про визнання права власності на квартиру (у зв'язку із оспорюванням права власності).....	26
4. Зразок позовної заяви про витребування майна з чужого незаконного володіння.....	32
5. Зразок позовної заяви про визнання права власності на майно за набувальною давністю.....	39
6. Зразок позовної заяви про припинення права власності на частку у спільному майні	45
7. Зразок позовної заяви про усунення перешкод у користуванні власністю	51
8. Зразок позовної заяви про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню	55
9. Зразок позовної заяви про захист прав споживача	63
10. Зразок позовної заяви про встановлення порядку користування спільною власністю	70
11. Зразок позовної заяви про виділ в натурі частки у спільному нерухомому майні	75
12. Зразок позовної заяви про стягнення частини грошових коштів за договором позики (в порядку регресу).....	81
Правові висновки Верховного Суду щодо застосування норм права (до Глави 1).....	88

ГЛАВА 2. НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

1. Зразок заяви про видачу судового наказу про стягнення нарахованої, але не виплаченої заробітної плати та середнього заробітку за час затримки розрахунку.....	91
2. Зразок заяви про видачу судового наказу про стягнення аліментів.....	95
3. Зразок заяви про видачу судового наказу про стягнення заборгованості зі сплати житлово-комунальних послуг	98
4. Зразок заяви про скасування судового наказу	102

Правові висновки Верховного Суду щодо застосування норм права (до Глави 2)	105
---	-----

ГЛАВА 3. ОКРЕМЕ ПРОВАДЖЕННЯ

1. Зразок заяви про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи та призначення піклувальника	107
2. Зразок заяви про поновлення цивільної дієздатності	111
3. Зразок заяви про оголошення особи померлою	114
4. Зразок заяви про визнання особи безвісно відсутньою	118
5. Зразок заяви про встановлення факту родинних відносин	121
6. Зразок заяви про встановлення факту, що має юридичне значення	124
7. Зразок заяви про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності	128
8. Зразок заяви про визнання особи недієздатною та встановлення над нею опіки	131
Правові висновки Верховного Суду щодо застосування норм права (до Глави 3)	136

ГЛАВА 4. ЗАХИСТ СПАДКОВИХ ПРАВ

1. Зразок позовної заяви про визначення додаткового строку для подання заяви про прийняття спадщини	138
2. Зразок позовної заяви про визнання незаконними свідоцтв про право на спадкування за законом та незаконною реєстрації права власності на земельні ділянки	142
3. Зразок позовної заяви про визнання права власності в порядку спадкування на будівельні матеріали, використанні спадкодавцем у самострої будівництві	147
4. Зразок позовної заяви про відшкодування частини витрат, здійснених на поховання спадкодавця	153
5. Позовна заява про визнання права власності на частку у нерухомому майні в порядку спадкування	157
6. Зразок позовної заяви про визнання права власності на квартиру в порядку спадкування	163
7. Зразок позовної заяви про визнання заповіту недійсним	167
8. Зразок позовної заяви про усунення особи від права на спадкування	173
Правові висновки Верховного Суду щодо застосування норм права (до Глави 4)	180

ГЛАВА 5. ЗАХИСТ СІМЕЙНИХ ПРАВ

1. Зразок позовної заяви про розірвання шлюбу	183
2. Зразок позовної заяви про стягнення аліментів на утримання дитини	186
3. Зразок позовної заяви про стягнення аліментів на утримання матері дитини до досягнення останньою трирічного віку	189

4. Зразок позовної заяви про позбавлення батьківських прав	192
5. Зразок позовної заяви про поновлення батьківських прав	196
6. Зразок позовної заяви про позбавлення батьківських прав та призна- чення опікуна над малолітньою дитиною	200
7. Зразок позовної заяви про визначення місця проживання дитини	207
8. Зразок позовної заяви про виключення з актового запису про народ- ження дитини відомостей про батька	216
9. Зразок позовної заяви про поділ спільного майна подружжя.....	221
10. Зразок заяви про усиновлення малолітньої дитини.....	226
11. Зразок позовної заяви одного з батьків до повнолітньої дитини про стягнення аліментів та додаткових витрат на утримання	231
12. Зразок позовної заяви про стягнення пені, за прострочення сплати аліментів	236
13. Зразок позовної заяви про зміну розміру і способу стягнення аліментів	242
14. Зразок позовної заяви про усунення перешкод у спілкуванні з дитиною.....	245
Правові висновки Верховного Суду щодо застосування норм права (до Глави 5)	251

ГЛАВА 6.

ЗАХИСТ ТРУДОВИХ ПРАВ

1. Зразок позовної заяви про стягнення нарахованої, але не виплаченої заробітної плати та середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні.....	253
2. Зразок позовної заяви про зміну формулювання причини звільнення з роботи	259
3. Зразок позовної заяви про стягнення середньої заробітної плати за час затримки виконання рішення суду про поновлення на роботі.....	267
4. Зразок позовної заяви про поновлення на роботі та стягнення серед- ньої заробітної плати за час вимушеного прогулу.....	272
5. Позовна заява про скасування накладеного роботодавцем дисциплі- нарного стягнення	278
6. Зразок позовної заяви про стягнення середньої заробітної плати за час затримки видачі трудової книжки та відшкодування моральної шкоди.....	283
Правові висновки Верховного Суду щодо застосування норм права (до Глави 6)	288

ГЛАВА 7.

ЗАХИСТ МАЙНОВИХ ПРАВ НА ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ

1. Зразок позовної заяви про поділ в натурі земельної ділянки, яка знаходиться у спільній сумісній власності	291
2. Зразок позовної заяви про встановлення порядку користування земельною ділянкою	296
3. Зразок позовної заяви про стягнення заборгованості з орендної пла- ти за землю	300

4. Зразок позовної заяви про встановлення земельного сервітуту.....	303
5. Зразок позовної заяви про розірвання договору оренди землі	307
6. Позовна заява про усунення перешкод у користуванні земельною ділянкою.....	313
7. Зразок позовної заяви про визнання права на завершення процедури приватизації земельної ділянки	317
Правові висновки Верховного Суду щодо застосування норм права (до Глави 7)	322

ГЛАВА 8.

ЗАХИСТ ЖИТЛОВИХ ПРАВ

1. Зразок позовної заяви про визнання особи такою, що втратила право користування жилим приміщенням	325
2. Зразок позовної заяви про відшкодування співвласником частини витрат з оплати житлово-комунальних послуг	329
3. Зразок позовної заяви про надання права на приватизацію службового житла.....	334
4. Зразок позовної заяви про виселення із займаного службового житлового приміщення	341
Правові висновки Верховного Суду щодо застосування норм права (до Глави 8)	345
Правові позиції Великої палати Верховного Суду з процесуальних питань	348

Навчальне видання

СКЛАДАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ З ЦИВІЛЬНИХ, СІМЕЙНИХ, ЖИТЛОВИХ, ЗЕМЕЛЬНИХ ТА ТРУДОВИХ СПРАВ

Науково-практичний посібник

*За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора,
академіка Академії наук Вищої школи України
М. М. Ясинка*

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка
Обкладинка

О. В. Діордійчук
Д. М. Алексєєв
В. С. Жиборовський

Підписано до друку 25.07.2022. Формат 60x84¹/₁₆
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 20,46.

Видавництво «Алерта»

04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223–15–25, 099-607-97-62.

E-mail: alerta.pravovaednist@gmail.com, веб-сайт: alerta.kiev.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002